

Casal Masferrer-Perpinyà

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de la Porxada, 21, 22, 23
Emplaçament: Nucli antic de Granollers
Alçada: 144

Coordenades:

Latitud: 41.60799
Longitud: 2.28809
UTM Est (X): 440681
UTM Nord (Y): 4606498

Classificació

Número de fitxa: 08096 - 26
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Renaixement Contemporani
Segle: XVI-XX
Autoria de l'element: Desconeguda
Estat de conservació: Bo
Protecció: Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: Pla Especial de Protecció del Patrimoni Arquitectònic i Arqueològic de Granollers. Núm. R-088. Protecció de tipus III: Conservació de façana amb reforma i/o ampliació condicionada.
Data aprovació: dc., 15/10/2003 - 12:00
Número inventari: IPA 28977
Generalitat i altres inventaris:
Accés: Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat: Privada
Titular: 0867027DG4006E0001EI

Fitxes associades:

[Plaça Gran / Plaça de la Porxada](#)

[El Casino](#)

[La Porxada](#)

Autoria de la fitxa ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huéamo

Data de registre de la fitxa: dg., 01/07/2001 - 02:00

Autoria de la darrera revisió: Jordi Piñero Subirana

Data de la darrera revisió: dj., 14/12/2023 - 08:42

Descripció

Edifici amb diversos habitatges que deriva d'un primitiu palau de l'època del final del gòtic i principi del renaixement, el qual conserva diversos elements decoratius renaixentistes, tot i haver estat molt transformat en els segles posteriors. Consta de planta baixa, dos pisos i golfes, amb coberta a dues vessants. La façana és plana, de paredat comú arrebossat amb balcons lleugers de pedra d'arc pla, sobre successius eixos de composició vertical molt accentuada, que no trenquen el seu caràcter de façana plana. A la part central la façana conserva un finestral renaixentista plateresc.

El primitiu palau s'estructurava al voltant d'un pati central amb escales d'accés a la planta noble, el qual s'ha conservat parcialment. D'acord amb les fotografies antigues, l'escala d'accés hauria estat originàriament orientada a la inversa que a l'actualitat, amb el tram inferior perpendicular a la façana i el superior paral·lel a tocar d'aquesta (PANCORBO et alii, 2006: 220). De fet, aquesta part de la planta baixa ha estat objecte de continues reformes que fan evident una incoherència respecte a les plantes superiors. En algunes de les seves estances aquest casal conserva una luxosa decoració que és testimoni del seu passat nobiliari. L'edifici compta amb els següents elements destacables:

1. Façana principal. Planta noble. Finestra d'estil renaixentista plateresc, acabada amb llinda monolítica decorada amb un motiu heràldic, que és l'escut dels Masferrer, format per una banda amb tres ferradures de sable acompanyada de dues estrelles. És sostingut a banda i banda per sengles lleons rampants. Els brancals també són decorats amb el cap d'una figura femenina a la part superior del brancal nord i un angelet a la del brancal sud. La part inferior dels brancals és també decorada amb motius geomètrics.

2. Pati interior. Planta noble. Porta d'estil plateresc català, situada al capdamunt de l'escala principal. Està acabada amb un arc carpanell decorat amb un motiu idèntic al de la finestra de la façana, per sota d'un guardapols motllurat i ondulat que arranca de sengles mascarons amb representació d'angelets.

3. Pati interior. Planta noble. Finestra situada a tramuntana de la porta descrita més amunt. Està acabada amb un arc rebaixat amb guardapols ondulat a l'interior del qual es troba un escut aguantat per sengles angelets. Impostes amb representació de quadrúpedes alats.

4. Interior de l'immoble. Planta noble. Porta acabada amb llinda plana i guardapols ondulat recolzat en sengles impostes amb representació de caps humans (PANCORBO et alii, 2006: 220).

Observacions:

Altres denominacions: Cases de la Plaça Porxada 21-23.

L'edifici també és conegut amb la denominació Casal Masferrer-Perpinyà.

Història

La plaça de la Porxada s'origina en una cruïlla de camins i, en època medieval, acollia la zona principal del mercat, que va ser un dels principals pols de creixement de la població medieval. Durant la segona meitat del segle XVI es transformà en la plaça que avui coneixem, quan es va bastir la gran construcció porxada (entre 1586 i 1587) que tenia la funció de llotja de gra de la vila, fet que evidencia la importància que tenia el mercat de cereals a Granollers. En aquesta plaça també hi havia alguns dels casals més notables de la vila, especialment al costat sud. Pel que fa a les façanes de les cases, hom ha cregut que formaven un porticat perimetral a l'entorn de la plaça. Tanmateix, aquesta hipòtesi no s'ha pogut confirmar, més enllà dels porxos que es localitzen a l'illa de cases situada a l'oest del carrer d'en Sastre.

Pel que fa a aquest edifici en particular, segons un estudi de topografia històrica de Granollers (PANCORBO et alii, 2006: 220) es tractaria d'una casa-palau originària d'època gòtic renaixentista. L'existència de l'escut de la família Masferrer, format per una banda amb tres ferradures de sable acompanyada de dues estrelles, demostra que havia pertangut a aquesta important nissaga de Granollers. Els Masferrer eren hostalers de Granollers a la segona meitat del segle XV i també van ocupar càrrecs al govern municipal. En un capbreu de les propietats dels Jesuïtes de Betlem, de 23 de març de 1584, s'esmenta que Francesc de Masferrer, burgès de Granollers, posseïa unes cases i un celler que obrien la façana occidental al carrer del Sastre (PANCORBO et alii, 2006: 115). Durant el segle XVII els Masferrer es van emparentar amb la família nobiliària dels Perpinyà, i això va donar lloc a la nissaga Masferrer-Perpinyà. De fet, l'edifici també és conegut amb la denominació Casal Masferrer-Perpinyà.

Durant la Guerra de Successió, el 30 de gener de 1710 l'arxiduc Carles, pretendent a la Corona Espanyola, va fer parada a Granollers i va sopar a can Perpinyà-Masferrer (SOLÀ, 2022). Un membre de la família, Francesc de Perpinyà Sala i Sasala, fou un dels diputats que es va oposar a la capitulació de Barcelona el 1714. Ja a finals del segle XIX, en aquest edifici hi tenia la seva seu el Casino Terpsicore.

Pel que fa a l'evolució concreta del casal, amb les dades que en coneixem és difícil precisar-la. Probablement fou reformat en múltiples ocasions al llarg dels segles posteriors. Ja al segle XX, fou objecte d'una reforma a la dècada de 1980.

Bibliografia

CIURANS, Xavier (2008). "Els Masferrer. Estudi d'un mas i d'una nissaga benestant del Vallès", a Ponències: *Revista del Centre d'Estudis de Granollers*, núm. 12. p. 173-174.

CUSPINERA I FONT, Lluís et al. (2001). *Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers*. Granollers. Document administratiu.

PANCORBO, Ainhoa; VILA, Josep M i altres (direcció de Raquel LACUESTA i Albert LÓPEZ (2006). *Topografia urbana de Granollers entre els segles X i XVI. Estat de la qüestió i hipòtesi de configuració*. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona; Ajuntament de Granollers (treball inèdit), p. 219-220.

PATRIMONI (1985). *Patrimoni Històric Arquitectònic*. Granollers: Caixa de Crèdit Granollers.

SESÉ, Jaume (1987a). *La Porxada. Granollers al segle XVI*, Col. Coneguem Granollers, núm. 1, Granollers, Ajuntament de Granollers.

SOLÀ, Diego (2022). "Granollers, 1710-1714: quan tot canvià per sempre". Naciodigital.cat (11-09-2014).

Enllaços d'interès:

[Topografia urbana de Granollers entre els segles X i XVI. Estat de la qüestió i...](#)

